

e-novičke

februar 2011

Dragi bralci, pripravili smo drugo letošnjo številko našega e-glasila, ki med drugim opozarja na Javni razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih v letu 2011. Prepričana sem, da izdaja prinaša številne informacije, zato vam želim prijetno branje, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2-3
Urejanje zakonodaje na področju izobraževanja odraslih	2
Se obeta sprememba pri podeljevanju nagrad za šolstvo?	2
Otvoritev Borze znanja Žalec	3
Teden vseživljenjskega učenja 2011	3-4
Pripravljamo Teden vseživljenjskega učenja (TVU) 2011	3
Mednarodno sodelovanje	4-5
Drugo projektno srečanje v okviru projekta SLS	4
Zaključna konferenca o Akcijskem načrtu za učenje odraslih	5
Pomembne publikacije	5-8
Evropska zveza za izobraževanje odraslih o zmanjševanju revščine	5
NIACE izdal knjigo v zahvalo svojemu dolgoletnemu direktorju Alanu Tuckettu	6
Formalno izobraževanje odraslih v Sloveniji	7
Nova publikacija SURS v angleščini	7
Slovar izrazov o kakovosti v izobraževanju in usposabljanju	8
Iz drugih virov	8-11
Združeni skupščini mednarodne in evropske zveze za izobraževanje odraslih	8
Spletna stran Švicarske zveze za izobraževanje odraslih odslej tudi v angleščini	9
Multimedijsko izobraževalno gradivo na spletni strani Banke Slovenije	9
CEDEFOP: dosežki v letu 2010 in načrti za leto 2011	10
Akcijski načrt za zmanjševanje predčasne opustitve šolanja	10
Kotiček je vaš	11-14
Izšla je tretja številka samostojnega glasila ADEES	11
Civilna družba kot Trnuljčica	12
Slovenskemu ogrodku kvalifikacij na pot	12
Druga številka novic NoviSI v letu 2011	13
Nov dodiplomski program Menedžment vseživljenjskega izobraževanja	13
Ne prezrite	14-15
Javni razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih v letu 2011	14
Kulturni bazar 2011	14
Festival za tretje življenjsko obdobje 2011 – prva najava	14
Posveti, konference	15

Urejanje zakonodaje na področju izobraževanja odraslih

Na Letnem posvetu o izobraževanju odraslih (Mariboru, 30. november in 1. december 2010) je direktor Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport (MŠŠ), mag. Vinko Logaj, povedal, da bo v javno razpravo o zakonodaji na področju vzgoje in izobraževanja predložen samo enoten krovni zakon za celotno področje vzgoje in izobraževanja – *Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI)*. Menimo, da bi bila razprava, ki jo pripravljajo na MŠŠ, bolj korektna, če bi dovoljevala izražanje stališč in utemeljevanje o različnih izhodiščnih dokumentih – tako o enotni zakonski rešitvi kot tudi o različnih možnostih za izobraževanje otrok in mladine ter za izobraževanje odraslih.

Zato smo v Andragoškem društvu Slovenije (ADS) opravili še drugo fazo raziskave po metodi Delphy. Istim izbranim strokovnjakom in predstavnikom izobraževanja odraslih, ki smo jih prosili za stališča v prvi fazi raziskave, smo poslali še dodatna vprašanja, s katerimi želimo pridobiti tale stališča:

- Katera področja ter katere vsebine in dejavnosti izobraževanja odraslih in kako ustrezno lahko uredi enoten zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja?
- Katera področja ter katere vsebine in dejavnosti izobraževanja odraslih in kako ustrezno lahko uredi posebna, relativno samostojna zakonodaja za področje izobraževanja odraslih?
- S katerimi zakoni lahko ustrezno zakonsko uredimo posamezna področja ter vsebine in dejavnosti izobraževanja odraslih?

Po analizi teh odgovorov bomo v februarju izpeljali še tretjo fazo raziskave, ko bomo iz prejšnjih dveh faz povzeli sintetične ugotovitve.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Se obeta sprememba pri podeljevanju nagrad za šolstvo?

Odbor za podeljevanje nagrad Republike Slovenije na področju šolstva je 2. decembra 2010 na svoji seji sprejel nekaj sprememb *Pravilnika o delu Odbora za podeljevanje nagrad Republike Slovenije na področju šolstva* in ga predlagal Vladi Republike Slovenije v sprejem in potrditev.

V ADS smo novembra 2010 predlagali, da bi bilo potrebno s Pravilnikom določiti, da naj se nagrada ne podeli, če komisija med prijavljenimi kandidati na nekem področju ne izbere nikogar, ali če na tem področju ni prijav; tako nagrad z enega področja ne bi bilo mogoče podeljevati kandidatom z drugega področja. Spremenjeni Pravilnik je zdaj v 9. členu določil, da se nagrada za ustrezno področje ne podeli, če posamezni kandidat s tega področja ne dobi potrebnega števila glasov. Vendar pa Pravilnik ni izrecno določil, da se nagrada ne sme prenesti na drugo področje. Tudi sicer spremembe Pravilnika niso radikalne, saj je naslov zakona še zmeraj *Zakon o nagradah RS za področje šolstva* (in ne za področje vzgoje in izobraževanja), kar ohranja šolstvo kot prednostno področje nagrajevanja, s tem pa ima izobraževanje odraslih še zmeraj manj možnosti za pridobitev nagrad.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Otvoritev Borze znanja Žalec

V ponedeljek, 31. januarja 2011, smo na UPI – ljudski univerzi Žalec odprli Borzo znanja Žalec. Poleg Osrednje borze znanja, ki deluje v sklopu Mestne knjižnice Ljubljana, je [omrežje](#) desetih delujočih borz znanja razpredeno po vsej Sloveniji. Borze delujejo v Celju, Izoli, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu, Novi Gorici, Postojni, Ptuj, Škofji Loki in po novem v Žalcu.

Z odprtjem Borze znanja Žalec se je uspešno zaključilo triletno pripravljalo delo, kar pomeni predvsem utemeljevanje in umeščanje v sistem podpornih dejavnosti izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja, ki ga Slovenija zagotavlja z javnim financiranjem in s pomočjo Evropskega socialnega sklada. V času gospodarske krize dobiva ta dogodek še dodatni pomen, saj pomeni razvojno spodbudo za širjenje podpornih dejavnosti na področju izobraževanja odraslih.

Slovesne otvoritve sem se poleg *Janka Kosa*, župana Občine Žalec, *mag. Katje Dovžak*, sekretarke na Ministrstvu za šolstvo in šport, in predstavnic Osrednje borze znanja iz Ljubljane udeležil tudi *mag. Andrej Sotošek*, direktor Andragoškega centra Slovenije (ACS). V nagovoru sem prisotne pozdravil v imenu svojih sodelavcev ter snovalcev in avtorjev projekta *Borze znanja*. Poudaril sem pomen in rezultate dosedanjega skupnega dela in nujnost nadaljnjega sodelovanja med ACS in izvajalskimi organizacijami pri razvoju in zagotavljanju kakovostne programske ponudbe in podpornih dejavnosti odraslim v lokalnem in regionalnem okolju. Borzi znanja Žalec in vsem sodelavcem UPI – ljudske univerze Žalec sem zaželel uspešno delo.

Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2011

Pripravljamo Teden vseživljenjskega učenja (TVU) 2011

V letu 2011 bo ACS v sodelovanju z mrežo okrog 25 koordinatorjev in 800 prirediteljev festival učenja izpeljal že šestnajstič. Po dozdajšnjih izkušnjah bo polovica predstavitvenih, izobraževalnih, informativno-svetovalnih, družabnih in kulturnih dogodkov zgoščena v uradnem terminu, tj. **od 16. do 22. maja**, druga polovica pa bo izpeljana v razširjenem terminu, tj. od 1. maja do 30. junija 2011.

Krovna tema TVU 2011 se bo navezovala na [Evropsko leto prostovoljstva \(ELP\)](#) z namenom, da ozavešči in informira čim širši krog prebivalstva o:

- koristih in pomenu prostovoljstva kot ene izmed ključnih razsežnosti dejavnega državljanstva in demokracije,
- vlogi vseživljenjskega učenja kot podporne dejavnosti za razvoj prostovoljstva in obratno,
- priložnostih, ki jih prostovoljne dejavnosti odpirajo za vzajemno učenje v vseh obdobjih in različnih življenjskih in delovnih okoljih.

Druga rdeča nit prireditev TVU 2011 bo [Mednarodno leto gozdov](#), nadaljnje povezovalne teme pa bomo opredelili v dogovoru z mrežo TVU.

Na **nacionalnem odprtju**, ki bo že šestič zapored na lokalni ravni, bo predstavljenih [deset novih dobitnikov priznanj ACS za promocijo učenja in znanja](#), jubilejni, **15. andragoški kolokvij** pa bo obravnaval temo *Gospodarstvo v recesiji in izobraževanje odraslih*. **Mednarodna dejavnost** v okviru TVU bo osredotočena na projekt *Širimo semena učenja (Sowing the Learning Seeds – SLS)*, saj bo eno od treh projektnih srečanj izpeljano ob rob odprtju TVU, srečanj na Irskem in v Estoniji pa se bodo udeležili predstavniki mreže koordinatorjev in učečih se.

Posebnost letošnjega TVU je tudi prehod na nov **način sofinanciranja koordinacije** (prek razmestitev in na osnovi pisma o nameri) **in organizacije prireditev** (prek razpisa ACS). Sredstva so v nekoliko večjem obsegu kot lani (65.000 EUR) zagotovljena v [Letnem programu izobraževanja odraslih 2011](#), postopek njihove razdelitve pa bo znan v kratkem.

Če se vam porajajo vprašanja, poiščite odgovore nanje na [spletni strani TVU](#) ali v [osebnem stiku](#) z nami. Vabimo pa vas tudi na **sestaneke mreže koordinatorjev in izvajalcev TVU**, ki bo v **četrtek, 3. marca 2011**, ob 10. uri na Andragoškem centru.

Naše srečanje bo priložnost za predstavitev letnega vsebinskega in terminskega načrta TVU ter za izmenjavo najaktualnejših informacij in svežih zamisli. Zaradi novosti glede sofinanciranja ter udeležbe na slovenskem srečanju projekta **SLS je udeležba za območne in tematske koordinatorje TVU obvezna!**

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

MEDNARODNO SODELOVANJE

Drugo projektno srečanje v okviru projekta SLS

Novembra smo pisali o prvem srečanju projekta *Širimo semena učenja (Sowing the Learning Seeds – SLS)*, na katerem smo partnerji iz Estonije, Francije, Irske, Madžarske, Nizozemske, Slovenije in Turčije dorekli načrt naših mobilnosti. Ta predvideva, da bodo v letu 2011 izpeljani trije obiski, in sicer:

- februarja na Irskem (tema bo Vloga prostovoljnega dela pri organizaciji festivala učenja),
- maja v Sloveniji (tema bo Večje vključevanje medijev v festival učenja ter uporaba novih medijev) in
- oktobra v Estoniji (tema bo Večje vključevanje učečih se v promocijo učenja).

Srečanje na Irskem bo potekalo **od 19. do 22. februarja**, iz Slovenije se ga bomo udeležili dve predstavnici ACS ter šest predstavnikov mreže koordinatorjev TVU. Udeležba slednjih pomeni priznanje njihovemu dozdajšnjemu prizadevnemu delovanju v projektu TVU in priložnost za nadgradnjo znanj in spretnosti, povezanih predvsem s problematiko prostovoljstva v izobraževanju odraslih. Koordinatorji bodo predstavili svoje izkušnje s prostovoljstvom v navezi z vseživljenjskim učenjem in si jih izmenjali z udeleženci iz sodelujočih držav. Pred srečanjem bomo pripravili kratke opise stanja in primerov dobre prakse v naših okoljih, na srečanju pa bomo o temi poglobljeno razpravljali. Rezultati našega dela bodo objavljeni na [spletni strani projekta SLS](#), kjer najdete tudi druge informacije o ciljih in oblikah našega sodelovanja.

Irski partner, Irška državna organizacija za izobraževanje odraslih – [AONTAS](#), nas bo ob tej priložnosti gostil na podelitvi priznanj v okviru njihovega Festivala učečih se ([Adult Learners' Festival](#)), ki ga prirejajo od 21. do 25. februarja.

Veselimo se vzajemnega učenja, naše vtise in spoznanja pa si bomo delili s člani mreže TVU na sestanku 3. marca in jih objavili v naslednji številki e-Novičk.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Zaključna konferenca o Akcijskem načrtu za učenje odraslih

Direktorat za izobraževanje in kulturo pri Evropski komisiji organizira od **7. do 9. marca** v Budimpešti zaključno konferenco o [Akcijskem načrtu za izobraževanje odraslih: Za učenje je vedno pravi čas](#) (2007). Z njo želijo obeležiti triletno intenzivno evropsko sodelovanje na področju izobraževanja odraslih in njegove rezultate, obenem pa opredeliti potrebe, prednostna področja in ukrepe za obdobje do leta 2020. Na ta način bo konferenca pripomogla k opredelitvi pobud Evropske komisije na področju izobraževanja odraslih v okviru strategije Izobraževanje in usposabljanje 2020 in njej nadrejene agende [Evropa 2020: Evropska strategija za pametno, vzdržno in vključujočo rast](#).

Dogodek, na katerem se bo zbralo okrog 250 udeležencev, predstavnikov stroke in izobraževalne politike iz 40 evropskih držav pa tudi udeležencev kakovostnih projektov in mrež, bo potekal pod okriljem madžarskega predsedovanja Svetu EU, zato bo uvodna, predkonferenčna točka dnevnega reda predstavitev izobraževanja odraslih na Madžarskem. Preliminarni program v nadaljevanju poleg udarnih plenarnih prispevkov predvideva obravnavo treh ključnih tem: *Posodabljanje sistemov izobraževanja odraslih*, *Izboljšanje kompetenc odraslih* ter *Izobraževanje odraslih za povezano, pluralistično družbo v sedmih vzporednih delavnicah*.

Naj spomnimo, da je Slovenija gostila obe regionalni srečanja za srednjeevropske države, in sicer marca 2007 (tedaj še na temo Komuniqueja Evropske komisije *Učenje odraslih: za učenje ni nikoli prepozno*, 2006) in novembra 2008 z namenom, da vsi vpleteni ocenijo napredek pri implementaciji Akcijskega načrta. Prikazani primeri dobre prakse in dejavno sodelovanje v delovnih skupinah so očitno spodbudili Evropsko komisijo, da nas povabi tudi na zaključno konferenco.

O nadaljnjih dogajanjih bomo sproti poročali.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

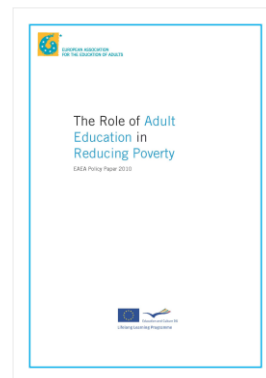
POMEMBNE PUBLIKACIJE

Evropska zveza za izobraževanje odraslih o zmanjševanju revščine

Evropska zveza za izobraževanje odraslih (EAEA) je oblikovala priporočila o tem, kako lahko izobraževanje in usposabljanje (odraslih) pripomore k preprečevanju in odpravljanju revščine ([The Role of Adult Education in Reducing Poverty](#)), kar je eden ključnih vidikov nove strategije *Evropa 2020*. V publikaciji opozarja na

nizko udeležbo revnih in slabo usposobljenih posameznikov v izobraževanju ter na pomen široko zasnovanih in povezanih državnih in lokalnih ukrepov za spodbujanje izobraževalno prikrajšanih. Potrebna so vlaganja javnih sredstev, ki bi revnim pokrila stroške izobraževanja in izpad dohodka/nadomestil v času izobraževanja. EAEA pripisuje velik pomen neformalnemu izobraževanju odraslih in nacionalno zastavljenim kampanjam, ki bi poudarjale osebne in družbene koristi učenja. Udeležbo v izobraževanju odraslih opredeljuje kot priložnost za posameznika, da se preusmeri, se vključi v učno okolje in ga doživlja kot varen prostor in stabilen časovni okvir, sprejme nove izzive, doživi priznanje s strani družbe in se celostno okrepi.

Priredila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

NIACE izdal knjigo v zahvalo svojemu dolgoletnemu direktorju Alanu Tuckettu

Z novo knjigo *Preoblikovanje izobraževanja odraslih (Remaking adult learning)*, izšla je januarja, so želeli v Nacionalnem inštitutu za nadaljevalno izobraževanje odraslih (National Institute for Continuing Adult Education – **NIACE**) izkazati spoštovanje in zahvalo Alanu Tuckettu za njegov prispevek na področju vseživljenjskega učenja od leta 1970.

Avtorji knjige, ki delujejo na mnogih področjih izobraževanja odraslih, pravijo, da moramo cilje izobraževanja odraslih razširiti, tako da bo postalo učenje sestavni del dela. *»Delovna mesta je treba razumeti kot prostor učenja,«* pravi profesorica Lorna Unwin. Zagovarja odmik pozornosti od formalnega izobraževanja, kjer je z delom povezano usposabljanje uglaseno na človekove delovne obremenitve. Namesto tega bi morale delovno mesto prežemati vse vrste učenja. *»Učenje skozi vsakodnevne dejavnosti na delovnem mestu se je pokazalo za najbolj učinkovito.«*

Sourednica knjige, profesorica Ursula Howard je prepričana, da smo v zadnjih tridesetih letih preveč poudarjali ozke ekonomske cilje, na račun takega učenja, ki bi v enaki meri koristilo podjetjem. *»Spretnosti in kvalifikacije na trgu dela so bile preozko določene,«* pravi. *»Potrebujemo širše, bolj vključujoče oblike izobraževanja odraslih, kar pogosto pravijo tudi sami delodajalci.«*

Bistvenega pomena za bolj učinkovit model učenja odraslih je večja prožnost, meni Jay Derrick, drugi sourednik. Soglaša z mnenjem Alana Tucketta, kako pomembno je, da *»zaobjamemo 'zmedenost' in 'nered' človekovega življenja»*, da bo imela vsaka družbena skupina svoje posebne potrebe in zahteve, ki se jim bodo učitelji odraslih morali prilagoditi. Pojasnjuje, da zadnje raziskave kažejo, da morajo biti učitelji občasno zmožni opustiti svoje načrte, ko je to potrebno, in *»se prepustiti učnemu trenutku.«*

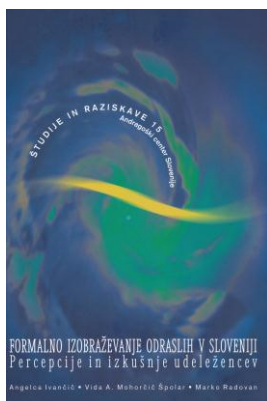
Potrebujemo pogumen nov pristop k učenju odraslih, pravi Peter Lavender, namestnik direktorja NIACE. *»Zdaj je primeren čas za učenje odraslih in za učenje iz preteklosti. Remaking adult learning poraja vprašanja o sodelovanju, družbenih gibanjih, javni politiki in moči poučevanja in učenja, da spreminja življenje.«*

Podrobnejšo predstavitev najdete na spletni strani: <http://shop.niace.org.uk/remaking.html>.

Priredil: Peter Monetti (peter.monetti@acs.si), ACS

Formalno izobraževanje odraslih v Sloveniji

Izšel je 15. zvezek zbirke Študije in raziskave z naslovom *Formalno izobraževanje odraslih v Sloveniji – percepcije in izkušnje udeležencev*. Avtorji raziskave: dr. Angelca Ivančič, dr. Vida A. Mohorčič Špolar in dr. Radovan, so raziskovali, koliko in kako sistem formalnega izobraževanja v Sloveniji podpira kulturo vseživljenjskega učenja.

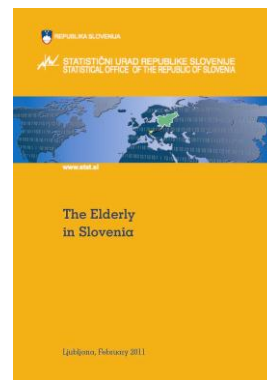
Knjigo sestavlja sedem poglavij: uvodnemu sledi poglavje, namenjeno predstavitvi formalnega izobraževanja odraslih v Sloveniji; v tretjem poglavju so prikazane značilnosti udeležencev izobraževanja v programih, v katere je bilo v študijskem letu 2006/2007 vpisanih največ slušateljev (preučevanje vzorcev); četrto poglavje govori o izkušnjah udeležencev v formalnem izobraževanju v omenjenem študijskem letu, o njihovih stališčih do izobraževanja, motivih, ki jih k izobraževanju spodbujajo, in o ovirah, s katerimi se srečujejo; peto poglavje je namenjeno predstavitvi dejavnosti institucij, ki organizirajo in izpeljujejo izobraževanje odraslih; zaokrožitev predstavljenih raziskovalnih izidov se konča s sklepnimi ugotovitvami, ki so jih avtorji povzeli, in priporočili za naprej; zadnje poglavje sestavlja obsežna bibliografija.

Knjigo lahko brezplačno dobite v tajništvu ACS pri Katarini Šešet (T: 01 5842 560).

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Nova publikacija SURS v angleščini

Konec septembra 2010 je Statistični urad RS (SURS) v zbirki Brošure izdal publikacijo o prebivalstvu z naslovom *Starejše prebivalstvo v Sloveniji*, v februarju pa je izšel še angleški prevod *The Elderly in Slovenia*. Publikacija pomeni dopolnilni vir osnovnih informacij, prepotrebni za načrtovanje sprememb na tem področju v prihodnosti in za opredelitev nekaterih merljivih ciljev.

Povečan delež starejšega prebivalstva povzroča številne spremembe in je vzrok za nove izzive, za katere je treba čim prej najti najustreznejše rešitve. Tak demografski razvoj zahteva temeljite družbene spremembe na področju socialnega varstva, stanovanjske politike, zaposlovanja, izobraževanja in verjetno še kje. Proces staranja prebivalstva postopoma opazno vpliva tudi na običajne odnose med generacijami. Vedno številnejši so tisti, ki menijo, da morajo odgovore poiskati vse generacije skupaj in da morajo njihova prizadevanja in iskanja temeljiti na dialogu in medsebojnem sodelovanju.

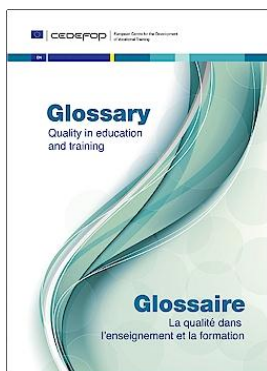
Podatki v publikaciji (podani so večinoma v grafikonih in kratkih komentarjih) prikazujejo 'izseke' iz izbranih področij, povezanih s staranjem prebivalstva v Sloveniji. Kjer je bilo mogoče, so jim dodali podatke drugih držav članic EU. Tako je mogoče hitreje razbrati, kako se Slovenija na tem področju umešča v evropski prostor.

Več lahko preberete v [novici](#) na spletni strani SURS.

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Slovar izrazov o kakovosti v izobraževanju in usposabljanju

Naraščajoče povpraševanje po izobraževanju in usposabljanju je privedlo do večanja ponudbe izobraževanj. Širitev pa vzbuja pomisleke glede kakovosti. Ali sploh veste, katera znanja ali spretnosti ponuja določen program usposabljanja? Kako lahko presodite, ali je študijski program zares učinkovit? Ali ste prepričani, da pravilno razumete uporabljene izraze? Za evropsko sedemindvajseterico s 501 milijoni državljanov in enotnim trgom delovne sile so takšna vprašanja še kako pomembna.

Namen novega slovarja z naslovom *Kakovost v izobraževanju in usposabljanju* (*Quality in education and training / La qualité dans l'enseignement et la formation*), ki ga je izdal Evropski center za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja (European Centre for the Development of Vocational Training – CEDEFOP), je spodbuditi komunikacijo in razumevanje med državami na tem področju. Namenjen je raziskovalcem, strokovnjakom, ki so dejavno vključeni v izboljšanje učnih načrtov, ponudnikom izobraževanja in usposabljanja ter vsem drugim zainteresiranim deležnikom na področju izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Publikacija je posodobljena in razširjena različica slovarja iz leta 2003, ki upošteva nedavni razvoj politike EU, vključno z ustanovitvijo evropskega okvira kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (EQF), ter razvoj evropskega kreditnega sistema za poklicno izobraževanje in usposabljanje (ECVET).

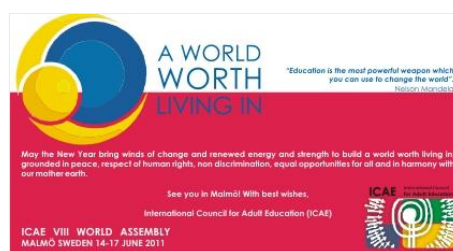
Več je objavljeno v [novici](#) na spletni strani CEDEFOP.

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

IZ DRUGIH VIROV

Združeni skupščini mednarodne in evropske zveze za izobraževanje odraslih

Mednarodna zveza za izobraževanje odraslih ([ICAE](#)) in Evropska zveza za izobraževanje odraslih ([EAEA](#)) – Slovenija ima predstavnike v obeh – v sodelovanju z drugimi partnerji poleg svojih generalnih skupščin organizirata svetovno skupščino v Malmöju na Švedskem, in sicer od **14. do 17. junija 2011**. Gostiteljica, Švedska nacionalna zveza za izobraževanje odraslih, pričakuje okrog 800 udeležencev iz vsega sveta, ki bodo razpravljali o vlogi izobraževanja in učenja odraslih pri zagotavljanju trajnostnega razvoja ter globalne enakosti. ICAE je v ta namen opredelila štiri vodilne teme, ki zadevajo problematiko pismenosti, trajnostni razvoj in klimatske spremembe, učenje za delo ter nordijsko tradicijo v učenju odraslih (Nordic folkbildning). Slednja je razlog za to, da je bila prav Švedska izbrana za gostiteljico tega globalnega dogodka, ki nosi naslov *Svet, v katerem je vredno živeti – učenje in izobraževanje odraslih za vzdržen svet* (*A World Worth Living In – Adult Learning and Education for a Sustainable World*). Udeleženci bodo namreč imeli priložnost, da se srečajo z ljudmi, ki so dejavni v švedskih ljudskih univerzah, študijskih krožkih in drugih oblikah skupnostnega učenja.

Več informacij na spletni strani EAEA: <http://www.eaea.org/events.php?aid=17608&d=2011-06>.

Vir: EAEA News, Vol 7, št. 3, december 2010

Priredila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Spletna stran Švicarske zveze za izobraževanje odraslih odslej tudi v angleščini

Švica, ki sicer ni članica Evropske unije, lahko od januarja 2011 naprej polnopravno sodeluje v programu

Vseživljenjsko učenje ter v projektih, ki se iz njega (so)financirajo. Ob tej priložnosti je Švicarska zveza za izobraževanje odraslih (SVEB) svojo spletno stran objavila tudi v angleškem jeziku. Na naslovu <http://www.alice.ch/en> se lahko na okrog 40 straneh spoznate s švicarsko izobraževalno politiko, z dejavnostmi zveze, njenimi aktualnimi projekti in oblikami mednarodnega sodelovanja.

SVEB je že vrsto let prisotna v različnih komisijah EU in je naklonjena evropski izobraževalni politiki, zdaj pa je zadoščeno tudi formalnim pogojem za njeno vključevanje v skupne projekte (do zdaj je lahko nastopala le kot t.i. 'tih partner'). Temeljna področja dela SVEB so: izobraževalna politika, promocija temeljnih zmožnosti, profesionalizacija, ozaveščanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje, financiranje in mednarodno sodelovanje – vse na področju izobraževanja odraslih. Morda pa je partnerstvo s SVEB zanimivo prav za vas?

Vir: spletna okrožnica SVEB

Priredila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Multimedijsko izobraževalno gradivo na spletni strani Banke Slovenije

Evropska centralna banka razvija multimedijsko izobraževalno gradivo. Dve novi interaktivni spletni igrici sta namenjeni mladini v starosti 18–25 let, pa tudi drugim odraslim. Zasnovani sta tako, da na privlačen, sodoben in enostaven način popeljeta igralca v svet financ in denarništva. Njihov namen je uporabnikom približati delovanje Evrosistema in Evropskega sistema centralnih bank (ESCB) oziroma centralnega bančništva nasploh.

Igri sta dostopni na vstopnem portalu Banke Slovenije: <http://www.bsi.si>, v rubriki *Izobraževalna gradiva*: <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=1109>.

Vir: SIO, 10. januar 2011

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

CEDEFOP: dosežki v letu 2010 in načrti za leto 2011

CEDEFOP je v pisni informaciji ([Briefing note - Providing evidence to improve training policies - Cedefop's achievements](#)

[in 2010 and plans for 2011](#)) predstavil delo v letu 2010:

- izdal je študijo *Ponudba in povpraševanje po spretnostih in znanjih v Evropi – srednjeročna napoved do leta 2020* ([Skills supply and demand in Europe Medium – term forecast up to 2020](#));
- v sodelovanju z Mednarodno organizacijo dela (International labour organization – [ILO](#)) so dokončali študijo o 'zelenih veščinah' ([Skills for green jobs](#));
- objavil je poročilo in oceno napredka Kopenhaškega procesa ([A bridge to the future 2002-2010](#));
- izdal je raziskovalno publikacijo *Uporaba izobraževalnih izidov v učnih načrtih poklicnega izobraževanja* ([Learning outcomes approaches to VET curricula](#)),
- posodobili so sistem napovedovanja potreb po znanju in veščinah ter opravili obsežno delo pri ugotavljanju neskladij med potrebami in ponudbo;
- sodelovali so pri vpeljevanju skupnih evropskih orodij itd.

V letu 2011 načrtujejo:

- objavo raziskave o gospodarskih in družbenih koristih poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
- dokončanje pregleda politike vseživljenjskega svetovanja;
- pripravo poročila o učenju odraslih na delovnem mestu;
- pregled vloge vrednotenja v podjetjih;
- študijo o polarizaciji trga dela.

Ob tem bo CEDEFOP nadaljeval usklajevanje študijskih obiskov strokovnjakov za izobraževanje in usposabljanje ter sodeloval pri nadaljnjem razvoju kvalifikacijskih okvirov po Evropi, čemur bodo posvetili posebno pozornost tudi na majski konferenci pod okriljem madžarskega predsedovanja Svetu EU.

Vir: <http://www.cedefop.europa.eu/EN/news/17534.aspx> (15. januar 2011)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Akcijski načrt za zmanjševanje predčasne opustitve šolanja

Evropska komisija je 31. januarja 2011 sprejela akcijski načrt, ki bo državam članicam pomagal doseči krovni cilj iz strategije Evropa 2020, po katerem je predvideno znižanje povprečne stopnje osipa v EU s sedanjih 14,4 % pod 10 % do konca desetletja.

V novi pobudi Komisije so predstavljeni:

- stanje na področju osipa v Evropi,
- glavni vzroki za ta pojav,
- tveganja za prihodnji gospodarski in družbeni razvoj ter
- predlogi za učinkovitejše reševanje tega vprašanja.

O predlogih Komisije bodo razpravljali ministri za izobraževanje na seji Sveta od 2. do 4. maja v Bruslju. Države članice bodo povabljeni, da na podlagi tega okvira do konca leta 2012 sprejmejo celovite strategije in jih izvedejo v svojih nacionalnih programih reform.

Komisija bo sredstva usmerjala prek programa *Vseživljenjsko učenje* in okvirnega programa za raziskave, s čimer bo zagotovila inovativne načine za reševanje vprašanja osipa, nacionalni in regionalni ukrepi pa se bodo financirali prek Evropskega socialnega sklada.

Več informacij:

- Sporočilo Zmanjševanje osipa kot ključni prispevek k strategiji Evropa 2020 ([Tackling early school leaving. A key contribution to the Europe 2020 Agenda](#), COM(2011)18, 31. januar 2011)
- Predlog Priporočila Sveta o politikah za zmanjševanje osipa ([Proposal for a Council Recommendation on policies to reduce early school leaving](#), COM(2011)19, 31. januar 2011)
- Delovni dokument služb Komisije Zmanjševanje osipa ([Staff working paper Reducing early school leaving](#), SEC(2011)96, 31. januar 2011)
- [Early school leaving](#)

Vir: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/109&type=HTML>, (31. januar 2011)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Izšla je tretja številka samostojnega glasila ADEES

V [tretji številki](#) e-informativnega glasila Andragoškega društva Slovenije ADEES so objavljene tele aktualne vsebine:

- kaj se dogaja pri urejanju zakonodaje na področju izobraževanja odraslih,
- projekt eduAkcija,
- širjenje paradigme inkluzivnega izobraževanja pri izvajanju izobraževalnih programov za odrasle s posebnimi potrebami,
- strokovno srečanje Spremljanje in razvijanje kakovosti izobraževanja odraslih v podjetju PS Mercator
- skupna seja Komisije za spremljanje in izvajanje Nacionalnega programa izobraževanja odraslih in Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih,
- kritični razmislek o uporabi termina 'karierna orientacija',
- se obeta sprememba pri podeljevanju nagrad za šolstvo,
- predlog projekta Izobraževanje odraslih v lokalni skupnosti.

Glasilo ADEES je objavljeno na [spletnih straneh ADS](#), tri članke iz zadnje številke pa povzemamo v tej številki e-Novičk.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Civilna družba kot Trnuljčica

Do tega spoznanja smo prišli v projektu [eduAkcija](#). Namen projekta, ki ga je Zveza tabornikov Slovenije izvajala v skladu z *Operativnim programom razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013*, je bil: okrepiti delovanje nevladnih organizacij (NVO) na tistih področjih, ki so povezana z razvojem in povezovanjem civilne družbe ter dialogom z drugimi subjekti v družbi, predvsem z nosilci oblasti.

Prizadevali smo si v treh smereh:

- krepitev zavedanja, da se v sektorju povečini brezplačno (prostovoljno) ustvarja in prenaša kvalitetno znanje (kompetence);
- prizadevanje, da se to znanje evidentira, verificira in prizna kot dodana vrednost pri razvoju družbe na lokalni, nacionalni in evropski ravni;
- povečanje zavedanja o učinkih (vključenost in participacija) v lokalni skupnosti – tako pri delodajalcih (zaposljivost) kakor tudi pri nosilcih oblasti (sistemska umestitev).

V projektu (potekal je od poletja 2009 do oktobra 2010) smo dosegli kar nekaj pomembnih rezultatov. Namen je bil predvsem okrepiti zavedanje o pomenu znanja in učenja, vlogah NVO pri izobraževanju odraslih, strukturiranju znanja in oblikovanju kompetenčnih okvirov. V želji po izboljšanju možnosti za razvoj različnih oblik učenja smo na lokalne skupnosti naslovili pobudo na temo *Financiranje izobraževanja odraslih v lokalnem okolju*.

Izobraževanje odraslih v društvih je priložnost za vseživljenjsko učenje članov in trajnostno delovanje društev, zato mora biti prepoznano kot pomemben segment ponudbe izobraževanja odraslih in temu ustrezno tudi podprto. V tej smeri bo delovala tudi *Sekcija ADS za izobraževanje odraslih v nevladnih organizacijah*, ki bo začela delovati v letu 2011.

Podrobnosti so predstavljene v [tretji številki](#) e-informativnega glasila ADEES.

Tadej Pugelj (tadej.pugelj@gmail.com), eduAkcija

Slovenskemu ogrodju kvalifikacij na pot

[Evropsko ogrodje kvalifikacij za vseživljenjsko učenje \(EOK\)](#) predstavlja skupno evropsko referenčno ogrodje, ki že povezuje sisteme kvalifikacij različnih držav in deluje kot orodje za pretvorbo, s katerim naj bi postale kvalifikacije med različnimi sistemi in državami v Evropi bolj razumljive.

Skladno s pobudo o EOK in intenzivnim delom pri pripravi slovenskega ogrodja kvalifikacij (SOK) v preteklem letu, je prišel čas, da ga predstavimo širši zainteresirani javnosti.

Center RS za poklicno izobraževanje (CPI) je bil imenovan za *nacionalno koordinacijsko točko EOK* ter operativno vodi projekt SOK, katerega naročnik je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Projekt je

načrtovan za obdobje 2009–2013 in je financiran iz sredstev Evropskega socialnega sklada ter državnega proračuna. Več informacij o projektu najdete na spletni strani <http://www.nok.si/static/Podatki-o-operaciji>.

Za potrebe vzpostavitve SOK je Vlada RS na svoji 63. seji (14. januarja 2010) imenovala *Medresorsko delovno skupino za pripravo nacionalnega ogrodja kvalifikacij*, ki je najvišji organ odločanja pri razvoju SOK, ter določila njene temeljne naloge in sestavo.

CPI bo skladno z odločitvijo *medresorske delovne skupine za pripravo nacionalnega ogrodja kvalifikacij* v prihodnjih dveh mesecih organiziral pet posvetov za različne skupine deležnikov, in sicer za predstavnike sfere: *delodajalcev* (4. februar), *šolstva* (16. februar), *visokega šolstva* (2. marec), *sindikato* (16. marec) in *ministrstev* (30. marec). Na posvetih bomo obravnavali predlog SOK, ki upošteva značilnosti slovenskega sistema izobraževanja in trga dela ter je skladen z usmeritvami evropskega ogrodja kvalifikacij. Pričujoči predlog SOK želimo smiselno uporabiti kot osnovo za čim širšo javno razpravo ter ga po potrebi dopolniti, saj se zavedamo, da so uspešna nacionalna ogrodja kvalifikacij tista, ki so sprejeta dogovorno. Posvete bomo zaključili 20. aprila 2011 z *zaključno konferenco o slovenskem ogrodju kvalifikacij*.

Več informacij o SOK je dostopnih tudi na spletni strani <http://www.nok.si/>.

Borut Mikulec (borut.mikulec@cpi.si), Center RS za poklicno izobraževanje

Druga številka novic NoviSI v letu 2011

Na Sektorju za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu RS za šolstvo in šport so pripravili letošnjo drugo številko [NoviSIO](#).

Nov dodiplomski program Menedžment vseživljenjskega izobraževanja

Nov študijski program *Menedžment vseživljenjskega izobraževanja*, ki ga na Doba Fakulteti izvajamo **edini v Sloveniji**, združuje strokovna področja poslovanja, menedžmenta in izobraževanja za organiziranje, koordiniranje in vodenje programov in ustanov na področju vseživljenjskega izobraževanja. [Predmetnik](#) nudi vrsto izbornih predmetov, študentje imajo v zadnjem letu študija možnost izbora dveh modulov *Menedžment znanja v organizaciji* ali *Organizacija izobraževanja*.

Program je namenjen posameznikom, ki želijo pridobiti znanja za samostojno in celostno načrtovanje, vodenje in uveljavljanje novosti na področju izobraževanja. Posebna pozornost je namenjena menedžmentu v izobraževanju. [Visokošolski učitelji](#) v programu so priznani strokovnjaki na področju izobraževanja. Z njihovo pomočjo boste pridobili znanja in razvili kompetence za osebno rast in poklicno življenje.

Program traja tri leta in ga izvajamo samo v obliki klasičnega študija ali [študija na daljavo/e-študija](#). Po končanem programu diplomanti pridobijo strokovni naslov diplomant/ka menedžmenta vseživljenjskega izobraževanja (VS).

Vabljeni na klasične informativne dneve, ki bodo na sedežu šole in v vseh študijskih središčih po Sloveniji, 11. in 12. februarja 2011. Če želite [informativne dneve spremljati prek spleta](#), vas vabimo, da se nam pridružite 11. februarja ob 19. uri.

Več informacij najdete na spletni strani <http://www.fakulteta.doba.si/>.

Polona Baloh (polona.baloh@doba.si), Doba Fakulteta

NE PREZRITE

Javni razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih v letu 2011

4. februarja 2011 je bil na [spletni strani MŠŠ](#) objavljen Javni razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih v letu 2011 v obsegu 487.000 EUR.

Rok za prijavo programov bo 3 tedne oziroma do vključno 25. februarja 2011.

Za vse potencialne prijavitelje bodo v sredo, **16. februarja 2011**, med 9. in 11. uro, v veliki sejni dvorani MŠŠ, Masarykova 16, Ljubljana organizirali **informativni dan**.

Kulturni bazar 2011

V letu 2010 je bil Kulturni bazar maja, letos pa bo celodnevna sejmsko-izobraževalne prireditve že **15. marca** v Cankarjevem domu v Ljubljani. V bogatem programu in na razstavnih prostorih se bo predstavilo več kot 200 kulturnih ustanov in samostojnih kulturnih ustvarjalcev.

Po dobrih lanskih izkušnjah organizatorji Kulturni bazar ponovno pripravljajo kot obliko dodatnega strokovnega usposabljanja ([Program](#)). Udeležba je brezplačna.

Na strokovno usposabljanje se strokovni delavci vzgojno-izobraževalnih zavodov prijavijo z [e-prijavnico](#), ki jo morajo izpolniti najkasneje **do 10. februarja 2011**. Izpolnjena prijavnica omogoča pridobitev potrdila o udeležbi na strokovnem usposabljanju – v tem primeru si mora udeleženec iz programa izbrati dogodke v obsegu najmanj osmih šolskih ur.

Več informacij lahko preberete v [Vabilu](#).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Festival za tretje življenjsko obdobje 2011 – prva najava

Festival za tretje življenjsko obdobje bo letos že enajsto leto zapovrstjo ustvaril prostor za sodelovanje med generacijami, civilno družbo, prostovoljnimi organizacijami, gospodarskimi, akademskimi in političnimi sferami ter s tem poskusil prispevati k trajnostnim medgeneracijskim rešitvam.

Cankarjev dom bo med **27. in 29. septembrom 2011** odprl vrata medgeneracijskemu sožitju, ustvarjalnosti in izmenjavi idej. Časovno in vsebinsko se festival navezuje na 1. oktober, ki je *mednarodni dan starejših*, ter na 3. oktober, ki je *mednarodni dan otroka*, rdeča nit festivala pa je posvečena [Evropskemu letu prostovoljstva](#). Organizatorji so k sodelovanju povabili vrtnice in šole, da pokažejo, kako si otroci predstavljajo prostovoljstvo; priložnost so ponudili dijakom in študentom, da povežejo svoje teoretično znanje s praktičnim razmišljanjem o pomenu prostovoljnega dela za izboljšanje družbene klime ter svoje izsledke strnejo v raziskovalnih delih. Še posebej pa bodo nagradili tiste posameznike, ki so v preteklem letu dejavno sodelovali pri premoščanju medgeneracijskih razlik. S pestrim kulturnim programom, odprtimi delavnicami ter okroglimi mizami, bodo poskrbeli, da bo prav vsak na festivalu našel nekaj zase.

Več informacij najdete na [spletni strani Festivala za tretje življenjsko obdobje](#), kjer je objavljen tudi [Zbornik 10. Festivala za tretje življenjsko obdobje](#).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

POSVETI, KONFERENCE

Konference in seminarji omrežij ESREA v letu 2011

Omrežja *Evropskega združenja za raziskovanje izobraževanja odraslih (European Society for Research on the Education of Adults – ESREA)* na [spletni strani ESREA](#) napovedujejo svoje konference in seminarje v letu 2011:

- prvi se bodo sestali člani *Omrežja za preučevanje življenjske poti in biografij (ESREA Life History and Biography Network)*, in sicer od 3. do 6. marca v Ženevi;
- raziskovalci iz *Omrežja Med globalnim in lokalnim (ESREA Research Network Between Global and Local)* se bodo srečali med 28. in 30. aprilom v Carigradu;
- v Aveiru na Portugalskem bo od 18. do 20. maja srečanje članov *Omrežja za dostopnost, učno pot in identiteto (ESREA Access, Learning Careers and Identities Network)*;
- *Omrežje za preučevanje vloge spola v učenju odraslih (ESREA Research Network on Gender in Adult Learning)* organizira od 9. do 11. junija konferenco v francoskem Montpellierju;
- med 16. in 18. junijem bo v Budimpešti skupna konferenca *Omrežja za zgodovino izobraževanja in usposabljanja v Evropi (History of Adult Education and Training in Europe ESREA Network)* in *Omrežja za aktivno demokratično državljanstvo in omrežja učenja odraslih (ESREA Active Democratic Citizenship and Adult Learning Networks)*;
- zadnja bo na vrsti konferenca *Omrežja za preučevanje učiteljev in inštruktorjev odraslih in njihovega poklicnega razvoja (ESREA Research Network on Adult Educators, Trainers and Their Professional Development)*, in sicer 9. in 10. novembra v estonskem Talinu.

AFRICAN Regional Conference in Support of Global Literacy (2007 ; Bamako)

Recommitting to literacy to face African challenges : the African Regional Conference in Support of Global Literacy, 10-12 September 2007, Bamako, Mali / ed. by Christine Glanz. - Hamburg : Unesco Institute for Lifelong Learning (UIL), cop. 2008. - 31 str. : ilustr. ; 30 cm. - Dostopno tudi na: http://www.unesco.org/uil/en/UILPDF/nesico/bamako0907/AfrRegConf_Mali07_repo_rt_online.pdf

ANALIZA mreže izvajalcev izobraževanja odraslih z vidika možnosti zadovoljevanja potreb prednostnih ciljnih skupin [Elektronski vir] : poročilo / Jasmina Mirčeva, Margerita Zagamjster, Mojca Dobnikar, Olga Drogenik, Erika Brenk, Vera Mlinar. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2010. - Način dostopa (URL): http://arhiv.acs.si/porocila/Analiza_mreze_izvajalcev_izobrazevanja_odraslih.pdf

ARH, Jelka

Konferenca Ustvarjalnost in inovativnost v programu Vseživljenjsko učenje : Ljubljana, 8. december 2009 / [avtorici Jelka Arh, Alenka Flander]. - Ljubljana : CMEPIUS, 2010 ([Ljubljana] : Littera picta). - 23 str. : barvne fotogr. ; 28 cm. - 1.000 izv. - Dostopno tudi na: http://www.cmepius.si/files/cmepius/userfiles/Cmepius/doc10/Valorizacijska_konferenca_porocilo.pdf.

BELTRAM, Peter

Analiza uresničevanja resolucije o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih (ReNPIO) 2005-2008 [Elektronski vir] ; Izhodišča za oblikovanje Resolucije o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih (ReNPIO) 2010-2013 / Peter Beltram, Olga Drogenik, Estera Možina. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2010. - Način dostopa (URL): http://arhiv.acs.si/porocila/Analiza_ReNPIO.pdf.

BREZ spopada : kultur, spolov, generacij / uredila Veronika Tašner ; sourednice Irena Lesar ... [et al.]. - V Ljubljani : Pedagoška fakulteta, 2009 (Ljubljana : Littera picta). - VII, 397 str. : ilustr. ; 24 cm

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure

- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS; Sonja Klemenčič, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagamjster | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Računalniška postavitev: Klemen Zajc | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

